

תנא: המשמש מטתו ליום תשעים אילו שופך דמים. מנא ידע? אלא אמר אביי: משמש והולך, ושומר פתאים ה'.

12. תלמוד בבלי מסכת שבת דף ק"ט: בתלתא בשבתא מאי טעמא לא - משום דקיימא ליה מאדים בזווי, מעלי שבתא נמי קיימא בזווי! - יון דדשו ביה רבים - שומר פתאים ה'.

13. תלמוד בבלי מסכת יבמות דף עב: א"ר פפא: הלך, יומא דעיבא ויומא דשותא - לא מהלין ביה ולא מסרין ביה; והאידינא דדשו בה רבים, שומר פתאים ה'.

14. פני יהושע מסכת שבת דף לט: אמנם מתוך דברי התוס' דה"א דמחלקין בין רחיצה לזיעה משום דרחיצה אינו אלא לתענוג וזיעה לבריאת הגוף. וא"כ נראה דעישון הטובא"ק נמי הוי לבריאת הגוף לעכל המזון ולתאוות המאכל וכיוצא בזה אם אין אף שיש חושבין אותו לתענוג אפ"ה אין לאסור בשביל כך דפרישית דאטו משום שהוא נמי לתענוג מיגרע גרע ואי משום שיש שאין רגילין בו אפ"ה לא גרע מזיעה דודאי מה"מ ב"א אין רגילין בכ"ה אפ"ה שרי מדאורייתא ולא אסרו ת"מים אלא משום רחיצה וגזירת הבלנין...

15. קרבן נתנאל מסכת ביצה פרק ב' ד"ה מתוך... ולא אכל להתאפק מלהעלות על הספר מרבה המ"שלה בישראל שתיית טובא"ק ביום טוב. שמזלזלין באיסור מלקות הבערה שלא לצורך... שצריך דוקא קצת ליו"ט או דבר מצוה ושתיית טובא"ק לאו צורך יום טוב ומה מצוה יש בו. וראיתי בשו"ת דה"י נועם שהאר"י למצוא היתר. וב"ל דבריו אתה רואה שאין בהם ממש... ויש אומרים שהוא דבר הרגיל. בא וראה שאינו דבר הרגיל יותר מהמוגמר... מ"מ אסרו המוגמר שאינו שוה לכל נפש אלא להמפונקים. אף שתיית טובא"ק למי שאינו רגיל יסתכן ויחוג וינועו כשכור. ולא על העמי הארצים תלונתי. א"א על הלומדים ששותין בפרהסיא...

16. חיי אדם לל צה"ג: ...ולא התירה התורה אלא דבר השוה לכל נפש. ולכן אסור גם כן לעשן ביום טוב בעשב שקורין "טיטין" [טבק], דאינו שוה לכל נפש.

17. שו"ת חלקת יעקב חושן משפט סימן לא הגע בעצמך, ה"י יעלה על הדעת לאסור על פי דין תורה לנסוע באויטא או באוירון, אף שענינו ראות ויודעים מ"מה אסונות ומקרים רעים דמתרחשו מ"מה פעמים עם נוסעים הללו, ויתסרו מטעם אל יעמוד אדם במקום ס"נה, רק ייון דבר דשו בו רבים מותר, מובן יש אנשים שמתיראים לנפשם, ומייעצים גם לאחרים שלא לנסוע מטעם ס"נה, ותלוי בטבעו של האיש אם הוא פחדן, אבל כיון דכבר דש בו, דש בו

18. שו"ת אחיעזר חלק א - אבן העזר סימן ק"ג וסימן י"ג על שומר פתאים ד' משום דזהו חשש רחוק ומיעוטא דמיעוטא שאינו מצוי

19. שו"ת בנין ציון סימן קל"ז והנלענ"ד דטעמא דרבנן דאע"ג דלל בידינו דאין לך דבר עומד בפני פקוח נפש ואין הוללין בפ"נ אחר הרוב זה דוקא ביש ודאי סכנת נפש לפנינו... בשעתה אין לך פקוח נפש רק שיש לחוש לס"נה הבאה בזה אזלין בתר רובא מו לענין איסורא דאל"כ א"כ מותר לירד לים ולצאת למדבר שהם מהדברים שצריך ליהודות על שנצולו ואי"כ מותר לכתחלה לכנוס לסכנה ולעבור על ונשמרתם מאוד לנפשתיכם אע"כ יון דבאותה שעה שהולך עדיין ליכא סכנה הוללין אחר הרוב

20. שו"ת אגרות משה יו"ד חלק ב סימן מט בדבר עישון סיגריות תשכ"ד (1963). הנה בדבר עישון סיגריות ודאי מכיון שיש חשש להתחלות מזה מן הראוי להזהר מזה, אבל לומר שאסור מאיסור סכנתא מכיון שדשו בה רבים כבר איתא בגמ' כה"ג שומר פתאים ה' בשבת דף קכ"ט ובנדה דף ל"א ובפרט שכמה גדולי תורה מדורות שעברו ובדורנו שמעשנין, וממילא אף לאלו שמחמירין לחוש להסכנה ליכא איסור לפנ"ע בהושטת אש וגפרורים למי שמעשן.

21. שו"ת אגרות משה חו"מ חלק ב סימן עו אם יש איסור בעישון סיגריות. אסרו חג שבועות תשמ"א (1981)... ד"ר ר' מאיר רוזנער שליט"א. הנה ליתן כלל להא דאמרו שומר פתאים ה' בשבת (קכ"ט ע"ב) ובנדה (מ"ה ע"א) בשני דברים שאיכא בהם חשש סכנתא ולא

1. דברים פרק ד (ט) לך השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשלח את הדברים אשר ראוי עיניך ופני יסורו מלבבך וכל ימי חייך והודעתם לבניך ולבני בניך: (טו) ונשמרתם מאד לנפשתיכם כי לא ראיתם כל תמונה ביום דבר ה' אלא הם בחרב מתוך האש:

2. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף לב: לג. תנו רבנן: מעשה בחסיד אחד שהיה מתפלל בדרך, בא הגמון אחד ונתן לו שלום ולא החזיר לו שלום, המתין לו עד שסיים תפלתו. לאחר שסיים תפלתו אמר לו: ריקא, והלא כתוב בתורתכם רק השמר לך ושומר נפשך יתיב ונשמרתם מאד לנפשתיכם, שנתי לך שלום למה לא החזרת לי שלום? אם הייתי חותך ראשך בסייף מי היה תובע את דמך מידי? אמר לו: המתן לי עד שאפייס בדברים. אמר לו: אילו היית עומד לפני מלך בשר ודם ובא חברך ונתן לך שלום - היית מחזיר לו? - אמר לו: לא. ואם היית מחזיר לו, מה היו עושים לך? - אמר לו: היו חותכים את ראשי בסייף. - אמר לו: והלא דברים קל וחומר; ומה אתה שהיית עומד לפני מלך בשר ודם שהיום אין ומחר בקבר - , אני שהייתי עומד לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שהוא חי וקיים לעד ולעולמי עולמים - על אחת כמה מה! מיד נתפייס אותו הגמון, ונפטר אותו חסיד לביתו לשלום.

3. מהרש"א חידושי אגדות מסכת ברכות דף לב: יתיב בתורתם רק וגו'. האי קרא בשכחת התורה קמירי מ"ש פן תשח את הדברים וגו' ובפ"ג דאבות שנינו ל השח ד"א ממשנתו ו' אלו מתחייב בנפשו שנאמר רק השמר לך וגו' הן האי קרא ונשמרתם מאד לנפשתיכם וגו' איירי שלא נאמין בשום תבנית פסל וגו' ולא איירי הני קראי כלל בשמירת נפש אדם עצמו מסכנה

4. דברים ב: כח כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך ולא תשים דמים בביתך כי יפול הבנין ממנו:

5. תלמוד בבלי מסכת בבא קמא דף טו: דתניא, רבי נתן אומר: מניין שלא יגדל אדם לב רע בתוך ביתו, ואל יעמיד סולם רעוע בתוך ביתו? ת"ל: לא תשים דמים בביתך.

6. רמב"ם הלכות רוצח ושמירת הנפש פרק יא ד - אחד הגג ואחד לך דבר שיש בו סכנה וראוי שישל בו אדם וימות גון שהיתה לו באר או בור בחצירו... חייב לעשות להן חוליה גבוהה עשרה טפחים או לעשות להן סו"די שלא יפול בה אדם וימות. הן כל מכשול שיש בו סכנת נפשות מצות עשה להסירו ולהשמר ממנו ולהזהר בדבר יפה יפה שני השמר לך ושומר נפשך, ואם לא הסיר, והניח המ"שולות המביאין לידי סכנה, ביטל מצות עשה ועבר על לא תשים דמים.

ה - הרבה דברים אסרו ת"מים מפני שיש בהם סכנת נפשות ל העובר עליהן ואמר הריני מסתן בעצמי ומה לאחרים עלי ב"כ או איני מקפיד על מ"ן אותו מ"ת מרדות. ו - ואלו הן... ולא ישתה מים מגולים שמא שתה מהן נחש... וישתה וימות.

7. רמב"ם הלכות דעות ד: הואיל והיות הגוף בריא ושלם מדרכי השם הוא, שהרי אי אפשר שיבין או ידע דבר מידיעת הבורא והוא חולה, לפיכך צריך להרחיק אדם עצמו מדברים המאבדין את הגוף, ולהנהיג עצמו בדברים המברין והמחלימים, ואלו הן... ואל ישהא נקביו אפילו רגע אחד, אלא לזמן שצריך להשתין... יעמוד מיד.

8. תהלים קטז: שמר פתאים ה' דלתי ולי יהושיע:

9. תלמוד בבלי מסכת יבמות דף יב: תני רב ביבי קמיה דרב נחמן, שלש נשים משמשות במ... ות"א: אחת זו ואחת זו - משמשת דה"ה והולכת, ומן השמים ירחמו, משום שנאמר: שומר פתאים ה'.

10. תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף ל: דתניא, רבי אלעזר אומר: אכל אדם ענבים ותאנים בלילה ואינו חושש, משום שנאמר: שומר פתאים ה'.

11. תלמוד בבלי מסכת נדה דף לא.

זהירי בהו, אף שודאי בסתם חשש סכנתא אסור לסמוך ע"ז אף אם יזדמן כה"ג בדבר שיש בו חשש סכנתא ולא זהירי בהו אינשי, נראה פשוט דבדבר דאיכא הרבה שלא קשה להו לבריאותם כלום כגון הרבה מיני אוכלין שהאינשי נהנין מהם ביותר **כבשרא שמנא** ודברים חריפים ביותר אבל קשה זה לבריאותן של כמה אינשי, ליכא בזה איסור מלאוכלן מצד חשש סכנה, מאחר דהרוב אינשי לא מסתכנין מזה. ועיין ברמב"ם פ"ד מדעות שנקט שם עניני אוכלין ומשקין הטובים לבריאות הגוף והרעים לבריאות הגוף **ולא כתב בלשון איסור** לא מדאורייתא ולא מדרבנן שאסרו חכמים, כדכתב בהסרת מכשול שיש בו סכנת נפשות בפ"א מרוצח ה"ד שאסור להניחו ומחוייבין להסירו אפילו שהוא חשש רק לעצמו מעשה דקרא דהשמר לך ושומר נפשו כאלו דלא תשים דמים, וכשאיכא רק חשש סכנה אסור מדרבנן ומכין מכת מרדות... אלא כתב רק הקדמה מסברא בעלמא בראש הפרק הואיל והיות הגוף בריא ושלם מדרכי השם הוא שהרי א"א שיבין או ידע דבר מידיעת הבורא והוא חולה, לפיכך צריך להרחיק עצמו, והוא משום דעל כל הדברים האלו שפרט אותם לא שייך לאוסרן ממש מאחר דהרוב מהן עניני הנאה הן **ולרובא דרובא דאינשי לא מזיק להו כלום** ואיכא הרבה מהן שא"א להזהר בהו להרבה אינשי שטרידי בפרנסתן ואיכא הרבה שלא שייך שיזהרו בזה עניים שמרויחין רק מה שמצמצם לכדי חייהם שלכן לא שייך לאסור אלא רק לעורר להעלמא במה שידעו איזה דבר הוא טוב ואיזה דבר הוא רע וליעץ להם כהלשון שנקט הרמב"ם שם בכל הפרק. **ולדברים כאלו דמי עישון סיגריות** שאלו הרגילין בזה **נהנין מזה מאד ומצטערין כשאין להם** סיגריות עוד יותר מחסרון מיני אוכלין טובים, ואף יותר מחסרון אוכלין לגמרי לזמן קצר, והקלקול לחלות מזה הוא עכ"פ **רק מיעוט קטן** וכ"ש להחלות מזה בסרטן (קענסער) ובעוד מחלות מסוכנות הוא **קטן ביותר** דאף שמע"כ ראה הרבה חולים שמע"כ שהוא **רופא ונמצא בבית החולים** ורואה כמעט בכל יום חולים בסרטן הריאה והגרונן וגם באיברים אחרים שנמצאו יותר באלו שמעשנים סיגריות, וכן הוא נמי גם בשאר בתי חולים, מ"מ **ודאי כל החולים הנמצאים בבתי החולים וגם בצירוף אלו שלא באו לבתי החולים הוא מיעוט לגבי אלו דעלמא שנמצאו בבתיהם שלא נחלו כלל, ובחשש כזה אמרינן שומר פתאים ה'.** אבל ודאי מן הראוי לכל איש ובפרט לבני תורה שלא לעשן מאחר שהוא חשש סכנתא ואין בזה שום תועלת וגם הנאה **לא לו שלא הורגלו** בזה וממילא ודאי **אין להתרגל לזה** ולא יניח אדם לבניו הקטנים שיתרגלו בזה אף אם הוא עצמו נתרגל, וגם בלא ענין חשש הסכנה הזה **יש לאסור להתרגל בזה דהא ודאי אין להמשיך עצמו לרובי תאוות והנאות,** אלא אדרבא מהראוי לכל אדם למעט עצמו מתאוות ותענוגים יתרים.

22. שו"ת רבבות אפרים חלק ח סימן תקפו
...כפי שידוע שהחברות הגדולות שמייצרים סגריות נתנו מליונים למשפחות שחלק מתו מחמת העישון, וכעת הודיעו ששיקרו מה שכתבו כי באמת בסגריות יש סכנה, א"כ זה ברור וכפי שראינו **שאלפים מתו** מחמת העישון, וא"כ מה שייך לומר שומר פתאים ה' האם **ישכב באמצע הרחוב** ויאמר שמכונת לא תזיק אותו **כי שומר פתאים ה' בודאי הוא מאבד עצמו לדעת,** וכמו כן בעישון שהוברר שזה סכנה אז זה מאבד עצמו לדעת, ובודאי אסור לעשן **ואין שום היתר**... דברתי עם רופאים ואמרו שזה סכנה, וא"כ בודאי אסור לעשן... ולא מובן אצלי ההתנהגות של בני ישיבה בערך מגיל י"ח ומעלה ולפעמים אף פחות מזה שמעשנים כסדר וראשי הישיבות והמשגיח והמנהל לא אוסרים עליהם איסור חמור ושיאזינו להם, ובפרט לאחרונה ביררו שאף אם לא מעשן אלא נמצא בחדר ויושב ליד מי שמעשן העישון מזיק לו, וגם כן בכמה מקומות שבני תורה לא הולכים שם בבתי משקאות שבאים ויושבים שעות ושותים אסרו כבר בכמה מקומות את העישון אף שהמשקה מזיק, אבל בזה עדיין לא הכירו, אבל הכירו שהעישון סכנה, ומה שאחד בירושלים אמר שמע מפוסק שמותר כי שומר פתאים ה' שאלתי אם שמע כך מהפוסק ואמר לא, אלא אחד אמר לו הרי דהשמעות פורחות באויר ואין היתר גמור, אבל יש איסור גמור, וחוסו נא על נפשותיכם ותפסיקו לעשן...

23. שו"ת ציץ אליעזר חלק טו סימן לט
אם יש לאסור על פי דין עישוני סיגריות... **תשמ"ב**... וכי העישון עלול ממש לקצר את החיים ח"ו, וסופר ומונה מספרים מבהילים מהסטטיסטיקה המתפרסמת מדי פעם המצביעה ומראה באצבע על התוצאות החמורות ביותר מריבוי העישון, ואשר בכנפיה - הסטניים נופלים קרבנות לרוב,

והרבה יותר מעשרות אלפים ורבבות אנשים ברחבי העולם באים עליהם כחתף (כתוצאה מזה) בשטחי הגוף ואבריו השונים ובעיקר באברי הנשימה והריאות, **גידולים ממאירים**, וכן, **נפחת - הריאות, ברוכטיס כרונית, היזיקם ללב ולכלי הדם התכווצויות בקיבה ובמעיים**, ועוד ועוד, עד כי הרופאים גזרו אומר כי **העישון הוא הקוטל הראשון של האנושות**. לאור זה נראה ברור **ללא צל של ספק** כי אין מקום להתברך בלב (כפי שאחרים רוצים לומר כן) ולהורות כי היות והעישון רבים דשים בו אם כן יש להחיל על זה המאמר חז"ל בכמה מקומות על מנהג עולם במקום שיש לחוש לסכנה, שפסקו פסקם ואמרו: והאידינא דדשו בו רבים שומר פתאים ה'. דלא אמרו כן אלא במקומות דלא נתגלה בהתם, והמציאות לא הראתה על היפוכו של דבר, ואדרבא ראו שרבים וכן שלימים עברו ולא ניזוקו... אבל כגון הנידון שלפנינו אשר בעיקר בעשרות השנים האחרונות לאור המחקרים המדעיים והרפואיים השונים נתגלו **בממדים מבהילים היזיקי הגוף המרובים והמסוכנים אשר העישון גורם בכנפיו**, והתודעה הזאת גם יצאה כבר טבעה בעולם **עד כדי כך שבכמה מדינות גדולות ועצומות יצא החוק מאת ממשלותיהם על חובת ציון אזהרה על כל חפיסת סיגריות האומרת הרופא הממשלתי הראשי מזהיר את המעשנים שהעישון מסכן את בריאותם ומזיק לה**. ואני קורא כעת דו"ח ממשלתי אמריקאי, ומטעם הרופא האמריקאי הראשי שהתפרסם דוקא השבוע בכ"ע האומרת יותר ממאה אלף אמריקאים ימותו השנה מסרטן בגלל שעיטו סיגריות וכן כי עישון סיגריות הוא כיום הגורם העיקרי לתמותה ממחלת הסרטן בארה"ב ושאר פעולה בה יכול אדם לנקוט על מנת להוריד את סכנת הסרטן בצורה יותר אפקטיבית (השפעתית) מאשר הפסקת העישון. אם כן **בודאי ובודאי שאבסורדי הוא להעלים עין מכל זה ולהפטיר כלאחר יד ולומר כי גם על כגון זה נאמר שומר פתאים ה'.**

24. שו"ת עשה לך רב חלק ג סימן יח
הלא ידעת אם לא שמעת, דינים וחשבונות של סטטיסטיקאים בבתי-חולים, שהגיעו למסקנות מדהימות על שיעור התמותה ממחלות סרטן והתקפי לב בין המעשנים. "שיעור התמותה מסרטן הריאות לגברים מעשנים הוא פי שמונים ואחת גדול".... וזה אך טפה מן הים ממה שנכתב בנושא כאוב זה בכתבי-עת מדעיים... ולכן אחרי עיון בנושא זה באתי למסקנא שאם היה ידוע לרבותינו חומרת הסכנה שבעישון היו אוסרים אותו מכה הדין, למעלה מכל ספק, **כפי שאסרו לנו דברים הרפה פחות מזיקים**. ופסקתי הלכה ברורה לאסור העישון מכה הדין... בא וראה מה שכתב הגאון הצדיק בעל ה"חפץ חיים"...הנה כמה רופאים גזרו אומר שכל מי שהוא אדם חלוש אסור להרגיל את עצמו בזה שמחליש כחותיו, ולפעמים נוגע גם לנפשו. והנה דברתי כמה פעמים על חלושי כח אודות זה, ועני לי שגם הם יודעים ומכירים בעצמם שהעישון קשה להם, אך מפני שהורגלו בזה מכבר קשה להם לפרוש מזה. ואמרתי להם **מי היתיר לכם להרגיל עצמכם כל כך**... הלא תבל ומלאוה של הקב"ה ולכבודו בראנו ונותן לכל אחד בחסדו כח כפי צרכו לתורתו ולעולמו, ואיך ירשה העבד לעשות לעצמו כפי רצונו הלא הוא שייך לאדונו, ואם על ידי העישון נגרעו כחותיו בודאי יתבע לבסוף לדין על זה, זהו עשה זה ברצון לבו ולא באונס. כל זאת ומרן ה"חפץ חיים" לא ידע עת הסכנות הגדולות הטמונות בעישון, כי רופאי זמנו "גזרו אומר שכל מי שהוא אדם חלוש אסור להרגיל עצמו בעישון, כי רופאי זמנו "גזרו אומר שכל ידעו רופאי זמנו. אילו ידע מרן ה"חפץ חיים" את הסכנות הגדולות שדורנו יודע עליהן, אין לי ספק שהיה פוסק לאסור העישון מכה הדין וההלכה... ובארצות נאורות, כבר נאסר העישון במקומות צבוריים, ונאסרה כמו"כ כל תעמולה מסחרית להפצתו, ובמקומות אחרים אילצה הממשלה את יצרני הסיגריות להדפיס על כל חפיסת סיגריות את המלים: "סכנת מות". **ואנו שתורתנו הקדושה תורת חיים היא נפגרת אחריהם**...

25. שו"ת באר משה חלק ו', סימן קס
ט) ועפ"י אלו הדברים ברורים כשמלה שדבר שניסו רופאים הרבה ובאו לידי מסקנא שדבר זה מזיק לבנ"א עלינו לשמוע להם. לפי"ז להעלות עשן שבפה אחד בהסכמה עלו הרופאים לאין מספר שעשן סיגארעט מזיק לגוף ועלול לגרום מחלות שונות קשות וכבדות עלינו החוב מוטל להזהיר כל אחינו בני" להיות נשמרים לחשוש על בריות גופם. ואם ראינו שהרבה צדיקים זכ"ע העלו עשן ולא הזיק להם, אין ממעשיהם שום ראייה... דהלא אנו יודעים שעד כמה אויר כל עיר ועיר בארצה"ב מלא עם עפר ואפר וכל שאר מיני עשן המזיקין לגוף ומלחמה נוראה וגדולה עורכים מנהיגי העיירות

לנקות האויר קצת, ועדיין לא עלתה בידם אלא חרס, ושפיר הדעת מקבל שהריאה השואבת כל היום אויר צח ומצוחצח שהי' בדורות שלפנינו, הריאה היתה יכולה לקבל עשן הסיגארעט וכיוצ"ב ולא היה מזיק לאדם, אבל ריאה השואבת כל היום שנה אחר שנה אויר מעופש שחור מלא געז ועסיד ריאה כזו איננה יכולה לסבול עוד עשן הטאבאק ואיננה יכולה להלחם כנגדו, ומזיק לו וסכנה היא להעלותו. **ואסור לבנ"א להעלות עשן סיגארעט משום ושמרתם את נפשותיכם** אם לא שהרופא מתיר לו ביחוד ויכל לשמור עצמו שלא ירבה מסכום שהתיר לו הרופא.

26. שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק ג סימן לה איסור עישון סמים בע"ה. ב' דר"ח אייר תשל"ג. מע"כ מוה"ר ירוחם פראם שליט"א. הנה בדבר אשר התחילו איזה בחורים מהישיבה לעשן חשיש (מעראוואנא), פשוט שהוא דבר אסור מכמה עיקרי דינים שבתורה חדא שהוא מקלקל ומכלה את הגוף, ואף אם נמצאו אנשים בריאים שלא מזיק להם כל כך אבל **מקלקל הוא את הדעת** ואינם יכולים להבין דבר לאשורו שזה עוד יותר חמור שלבד **שמונע עצמו מלמוד התורה כראוי** הוא מניעה

גם **מתפלה וממצות** התורה שעשיה בלא דעת הראוי הוא כלא קיימם. ועוד שהוא גורם תאוה גדולה אשר הוא יותר מתאוה אכילה וכדומה הצריכים להאדם לחיותו **ויש שלא יוכלו לצמצם ולהעביר תאותם**, והוא איסור החמור שנאמר בבן סורר ומורה על תאוה היותר גדולה שיש לו לאכילה אף שהוא לאכילת כשרות, וכ"ש שאסור להביא עצמו לתאוה גדולה עוד יותר ולדבר שליכא שום צורך להאדם בזה שהוא אסור, ואף שלמלקות נימא שאין עונשין מן הדין מ"מ לאיסורא ודאי עובר על לאו זה ואיכא גם הטעם דאיכא בבן סורר ומורה שסופו שילסטם את הבריות כדאיתא בסנהדרין בפ' בן סורר (ס"ח ע"ב). ועוד **שהאב והאם של אלו שמעשנין זה מצטערים מאד אשר עוברין על מצות כבוד אב ואם**. ועוד איכא איסור העשה **דקדושים תהיו** כפירוש הרמב"ן בחומש. וגם הם גורמים לאיסורים הרבה אחרים לבד זה, סוף דבר הוא פשוט וברור שהוא מאיסורים חמורים וצריך **להשתדל בכל היכולת להעביר טומאה זו מכל בני ישראל** ובפרט מאלו שלומדין בישיבות. והנני ידידו מוקירו, משה פיינשטיין.

Rabbi Shmuel Edels (Maharsha)

1555-1631

The Maharsha was born in Cracow, Poland. He married a woman from Posen, whose mother, Edel, supported him and his whole yeshiva for 20 years. In appreciation, he took her name. After her death, he served as the rabbi for many Polish cities, including Chelm, Lublin, and Ostroh. He wrote Chiddushei Halachot on the Gemara, Rashi, and Tosafot (mainly on Tosafot) and Chiddushei Aggadot on the aggadic sections of the Gemara. Both are printed at the back of most standard editions of the Gemara.

Rabbi Yaakov Yehoshua Falk

1680-1756

Rabbi Falk was born in Cracow. He served as the rabbi of Tarlow, Lemberg, and Berlin. He ruled against one of the leaders of the community and was forced to resign. He then served as the rabbi of Metz and then Franfort-on-the-Main. He was then forced to leave his position to the Rav Emden-Rav Eibeschutz controversy. He lived a few years in Worms and later returned to Frankfurt. He is well-known for his chiddushim on the Gemara called Penei Yehoshua.

Rabbi Nathaniel Weil

1687-1769

Rabbi Weil was born in Germany. At the age of ten he moved to Prague and was adopted by his uncle. He attended the shiur of Rabbi Abraham Broda, head of the Prague yeshiva, who arranged a shidduch with his own niece in 1708. When Rabbi Broda went to Metz to be the rabbi, he took Rabbi Weil with him, but Rabbi Weil returned to study in Prague in 1717. He remained there until 1744 when the Jews were expelled from Bohemia. He then became the rabbi of an area of Germany called the Black Forest, serving there for 5 years. He then moved to become the rabbi of Karlsruhe. He wrote a perush on the Rosh (Moed and Nashim) called the Korban Netanel.

Rabbi Mordechai Yaakov Breish

1895-1976

Rabbi Breish was born in Poland and served as the rabbi of many communities in Poland and Germany. After fleeing the Nazis in 1934, he served as the rav in Zurich until his death. His teshuvot are published under the name Chelkat Yaakov. His teshuvot cover many modern technological questions such as medical questions, use of Shabbat clocks, hagomel for air travel, use of a fridge on Shabbat, cosmetic surgery, and more. He also dealt with many post-Holocaust issues, such as buying Jewish-owned seforim from the Czech government.

Rabbi Chaim Ozer Grodzinski

1863-1940

Rabbi Chaim Ozer was born in Iwye, Belarues. He learned in Lithuania including in Volozhin. He became the rav of Vilna at the age of 22 and in 1887 was appointed a dayan of the famous Vilna Beit Din. He was one of the founders of Agudas Yisroel. He died just before the Nazi takeover of Vilna, symbolizing the end of Lithuanian Jewry. His teshuvot are published as Shut Achiezer.

Rabbi Yaakov Ettlinger

1798-1871

Rabbi Ettlinger was born in Germany, and is one of the earliest German rabbis who attended university. He became local rabbi in Ladenburg and later was chief rabbi of Altona. He was one of the strongest opponents of the early Reform movement. His yeshiva trained many great future Torah leaders including Rav Hirsch and Rav Hildesheimer. He also served as a local civil judge. He published chiddushim on the Gemara entitled Arukh Laner, and his teshuvot are published under the name Binyan Tzion.

Rabbi Ephraim Greenblatt

1932-2014

Rabbi Greenblatt was born in Yerushalayim studied in Kletzk (Rechovot) under Rav Shach. He moved to America at the age of 19 to become a rabbi and support his poverty-stricken family in Eretz Yisrael. He became a close student of Rav Moshe Feinstein. He received smicha from Rav Feinstein and from Rav Isser Zalman Meltzer. In 1952 Rav Moshe sent Rav Greenblatt to Memphis, Tennessee, and he served as the rabbi there for 58 years. He had invested his money with Bernie Madoff, and when his scheme was revealed Rav Greenblatt returned to Eretz Yisrael. He has ten every large volumes of teshuvot published, entitled Rivevot Ephraim, as well as a perush on Chumash and countless articles and teshuvot published in other publications.

Rabbi Eliezer Yehuda Waldenberg

1915-2006

Rabbi Eliezer Yehuda Waldenberg, known for teshuvot published under the name "Tzitz Eliezer," was the Av Beit Din in Yerushalayim. In his Teshuvot he deals with many modern questions, especially when it comes to science and medicine in halakha. He served as the rabbi of Shaare Tzedek Hospital in Yerushalayim. He also wrote a 3-volume sefer on the laws of the Medina.

Rabbi Chaim David Halevi

1924-1998

Rabbi Chaim David Halevi was born in Jerusalem and served as the rabbi of various cities in Israel including Tel Aviv. He is the father-in-law of Yeshivat Har Etzion Rosh Kollel, Rav Shlomo Levi. He published teshuvot entitled Asei Lekha Rav, a commentary on Kitzur Shulchan Arukh, and more.

Rabbi Moshe Stern

1914-1997

Born in Slovakia, Rabbi Stern was known as the Debrecener Rav (after the city he served, Debrecen, Hungary, as a posek and dayan). He married a great granddaughter of the Chatam Sofer. In the 1950s he moved to New York and established a congregation for Hungarian immigrants. He published teshuvot Be'er Moshe as well as a well-known work on halakhic questions involving electricity.